

Ljubljana

NOVA DOBA

Stane letno 48 Din, mesečno 4 Din, za inozemstvo letno 120 Din.
— Oglas za mm višine stolpca 40 p. Reklame med tekstrom,
ostornice in zahvale 50 p. Posamezna številka stane 50 p.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. st. 1, l. nadstr. Telefon št. 55.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. st. 1 pritliče, Telefon št. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada štev. 10,066.

Zbor zaupnikov JDS za mariborsko oblast v Celju.

Nedeljsko zborovanje demokratske stranke v Celju je pokazalo, da so v stranki res možje, ki jih je mar resno delo, ki res posvetijo svoje moči in sile koristi in napredku naroda. Zborovanje je bilo posvečeno v prvi vrsti razpravljanju o mariborski oblasti. Kako globoko so bili zamišljeni vsi referati, v kako različnih zadevah se je otvorila zanimiva debata. Od vseh krajev bodoče mariborske oblasti so prihitali zaupniki v tolikem številu, da se je moralno zborovati v veliki dvorani in ne kakor je bilo spočetka določeno v malu.

Ob 9. uri je otvoril zborovanje predsednik I. Rebek, pondarjal je v svojem govoru, da imamo danes govoriti o zelo važnih stvareh. Morali bi priti večkrat skupaj, da se natančneje pogovorimo. Vsak član bode moral prevzeti nase delo, iti med narod in ga poučiti, kaj stranka hoče in začem stremi. Pozdravlja navzoče. Politiziranja je danes že vsak sit, v našo bodočo oblast upeljimo gospodarsko delo. Predno se je začelo razpravljanje o mariborski oblasti, je govoril poslanec dr. Kukovec vede javnih nameščencev. Kot realni ljudje smo se sporazumeli glede uradniškega vprašanja. Treba je spraviti v zakonito obliko dolžnosti in pravice uradništva. Ker je ta predmet zelo obsežen in važen, se pač mora nekaj tednov razmotriti. Na vsak način pa se morajo draginjske doklade zopet zvišati, ker v te draginji z dosedanjem plačo nameščenec ne more izhajati. Da pa je to mogoče, treba kritja. Davkopalčevalci se bodo morali spriznati z mislio, da treba v pomoč nameščencem nekaj doplačati. Nato se oglesi k besedi Prekoršek, ki pravi, da se bo dotaknil vprašanja na kratko. Zadeva državnih nameščencev ni le njihova zadeva, ampak to je državna zadeva. Iz tega vidika govor. Govorim kot politik in uradnik. Vse kar se je nameščencem zboljšalo, je zasluga naših demokratskih poslancev, katerim se v svojem in v imenu vsega onega uradništva, ki se tega zaveda, zahvaljujem. Tudi za naprej naj gre naša prošnja do naših poslancev, ki bodo potrebno ukrenili kakor dosedal, da se reši ugodno to vprašanje. Zborovanja pa, s katerih se hoče delati politični kapital, so demagogija. Kdo dela več ali tisti, ki resno dela, ali tisti, ki se norčuje. Meglič prečita nato sledičo resolucijo:

Zbor zaupnikov demokratske stranke je sklenil na svojem zborovanju dne 3. sept. 1922 slediče resolucije:

1. Priznavajoč, da je beda državnih uslužbencev narasla tako, da zahteva takojšnjo odpomoč in to ne le v interesu drž. nameščencev, temveč v nič manjšem interesu redne in dobre uprave zahtevamo, da se demokratski stranki pripadajoči narodni poslanci z vso vnečno zavzamejo za upravičene zahteve državnih nameščencev in sicer:

1. Maksimiranje osebnih in rodbinskih draginjskih doklad nižjih državnih uslužbencev naj se takoj ukine, ker je to maksimiranje v nasprotiu s smislim člena 51 zakona o draginjskih dokladah in z ozirom na stalno naraščajočo dragino nepravično in nehumanano.

2. Osebne in rodbinske draginjske doklade državnih uslužbencev naj se zvišajo tako, da odgovarja to zvišanje izza zadnje določitve teh doklad narasli draginji pri najvažnejših življenskih potrebsčnah.

3. Protidraginjski ukrepi naj se pospešijo, vendar zvišanje drag. doklad drž. uslužbencev ne sme biti odvisno od negotovega uspeha dotičnih odredb temveč se naj izvrši takoj.

4. Službeni pragmatiki naj se posveti čim večja pozornost ter se naj ista v najkrajšem času spravi pred narodno skupščino.

Predsednik Rebek ugotovi, da je resolucija enoglasno sprejeta in pripomuni, da vlada gotovo ne bo pozabila uradništva, s čemur je bilo to vprašanje končano.

Poslanec dr. Kukovec je govoril nato o delu v mariborski oblasti. Daneski dan posvetimo mi predmetu, ki ni strankarski, ta predmet je pri nas še popolnoma neobdelan, treba je, da ga privedemo do zaključka. Načrto smo delali za državo, dali ji ustavo, nazadnje smo dobili zakon o razdelitvi države na 33 oblasti. Glede razdelitve je bilo ninenje različno. Oblika, kakor je sedaj določena, je spremenljiva, ne rečem, da bi ne bila tudi druga oblika. Vsak zakon je spremenljiv, morda ga bodo naši znamci kaj spremenili. Gotove osebe poskušajo, da ne bi prišlo do ureditve takoj, kakor je določeno v zakonu. Ljudstvo samo ni prav nič nasprotno tej razdelitvi. Zakaj pretresamo to vprašanje, predno so izvoljeni zastopniki, ki bodo to obravnavali? Razmere niso še normalne, javnost ni dovoli orientirana, razdeljena je preveč na razne skupine. Če bi vse te stranke zase organizirane, ki obstoja ali ki se še snujejo na novo, prišle v skupščino, bi ne bilo pravega dela. Zato povdarijam, da obravnavamo stvar sedaj ko je še bolj mirno. Politične skupine, ki niso s to razdelitvijo zadovoljne, bodo skušile to institucijo kompromitirati ter bodo prinovedovali, da oblasti niso delazmožne. Glede mariborske oblasti opozarjam na nekatere stvari. V bodoči oblasti imamo mnogo nemacijalnega elementa, ki je tak kakor je bil. Če prihaja iz inozemstva kakšna neda, že vzdiguje glavo. Nas smatra za manj vredne. Ta okolnost nam diktira, da skušamo koncentrirati vse naše duševne sile. V Prekmurju in Medžimurju — ½ oblasti — prebiva narod, ki ni živel političnega življenja. Kdor ga bo znal bolje poučiti, tisti ga bo imel. Mi moramo preiti iz strogo političnih stremljenj in skrbeti da se razvije tu bujno gospodarsko življenje, mi moramo poznavati posebnost razmer. Zakon določa delokrog oblastem in jim predpisuje gospodarske zadeve, na katerih se udejstvujejo lahko vse stranke. To je tako srečna misel. Ako pogledamo delovanje prejšnjih deželnih zborov, okrajnih zastopov in drugih korporacij, sestavljenih iz raznih strank, ki so uspešno delovali, je to vzgled, da različnost političnega naziranja ne onemogočuje skupnega delovanja na gospodarskem polju. Glede bolnic ni izšel od nobenega višega kom-

petentnega mesta odlok za zapiranje istih. Na vsak način treba kontrole naroda. Dovolj je že komisariatov, moramo se jih iznebiti, zato mora biti širši delokrog naravnega zastopstva. Avtonomno premoženje, kopališča, železnice, imovino nekdanje Štajerske, mora oblasti dobiti nazaj. Noben pokrajinski komisar nima te avtoritativne moči, da bi to iztrgal ministru, zato mora biti zakonito zastopstvo, oblastna skupščina. Ne gre se tu samo za dohodke, ampak za celokupno vrednost, ki jo reprezentirajo te nepremičnine, na podlagi katerih bi se dobil potreben kredit.

Iz oblastne skupščine in oblastne uprave se da vse narediti. Prejšnji deželni zbori in odbori so v svojem času veliko delali, a so zastareli. Če so oni lahko preje delali, zakaj bi te sedaj ne. Ne smemo čakati, moramo pričeti delati. Kar je z občasna ugonebil, moramo vzeti zopet v roke in preprečiti nadaljnjo škodo. Oblastne skupščine niso, kakor trdi »Straža«, lanski sneg. Ne smemo biti brezbržni, ker drugi ki ta problem odklanjajo, se pripravljajo. Predno so volitve razpisane, se moramo o tem pogovoriti. Organ, ki bo vse to izvrševal, se mora depolitizirati. Narod je ideje, katere smo tako dolgo povdarijali, sprejeli, imeli smo moralni uspeh. Prišel bo trenutek, da zahtevamo od naroda, da pokaže osebe, ki bodo vse to izvrševali. Skrbeti moramo, da se bo pokrajina razcvitala in ne propadala in zato skrbeti, da se bo promet povzdržil. (Navdušeno pritrjevanje.)

Ravnatelj Lešničar je podal krasen referat »Naše kmetijstvo in oblastna samouprava«, katerega priobčimo v prihodnji številki.

Meglič je izvajal: Ker smo nezadovoljni z gospodarstvom ljubljanske pokrajinske uprave, je vzrok, da smo se zavzemali za mariborsko oblast. Nismo dobili od ljubljanske uprave kar smo želeli, zlasti pozabljeni del Prekmurja. To se bo odpravilo, ko se loči mariborska od ljubljanske finančne delegacije. Preberi resolucijo na centralno vlado v Beogradu, katera se glasi:

»Zakon o razdelitvi države na oblasti določa delitev Slovenije v dve oblasti v ljubljansko in mariborsko. Formalna ločitev pa še ni izvršena, vsled tega je praktično delovanje teh oblasti za enkrat nemogoče.

Da se morejo oblastne skupščine svojega dela čimprej lotiti, je nujno potrebno, da se takoj ustvarijo predpogoj za uspešno delovanje oblastnih skupščin v interesu prebivalstva dotičnih pokrajin.

V ta namen smatrajmo zaupniki demokratske stranke za neobhodno potrebno in zahtevajo od centralne vlade, da

1. takoj ukrene vse, da se v najkrajšem času izroči mariborski oblastni upravi vse premoženje, ki je bilo do preverata v lasti oz. upravi bivše Štajerske dejavnosti uprave, da se na ta način ustvari realna podlaga za bodoče delovanje oblastne skupščine.

2. da se nemudoma razdeli državna finančna uprava in se prenesejo vsi ma-

riborsko oblast zadevajoči posli državne finančne uprave v Maribor, da pride na ta način mariborska oblastna skupščina pravočasno do podlog, ki jih rabi za pravilno sestavo svojega proračuna.«

Ravnatelj Brinar je govoril lepo in strokovno o »organizaciji prosvete v mariborski oblasti«, kar je »Nova Doba« priobčila v dveh zadnjih številkah, ter prebral naslednjo resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta:

»Zbor zaupnikov JDS v Celju se izreka glede prosvetno-šolskih uredb za ločitev mariborske oblasti od ljubljanske ter za ustanovitev samostojne mariborske prosvetne uprave. Svoje mnenje opira zbor na tozadevne zakonite določbe v »Ustavi«, kakor tudi na dejstva:

da je delokrog sedanjega višega šolskega sveta in prosvetnega oddelka v Ljubljani veliko preobširen ter vsled toga Ljubljana ne more posvečati dovolj pažnje važnim šolskim zadevam na ozemlju mariborske oblasti:

da gospodarska ločitev v dve politični oblasti nujno zahteva tudi šolsko-administrativno ločitev in

da se bo s tako ločitvijo le pospeševalo plemenito tekmovanje za povzdržno narodne prosvete, ne pa gojil kak separativem ali celo antagonizem.

Ugotavlja pa zbor zajedno, da se bodo vzliti razdelitvi Slovenije v dve prosvetni oblasti ohranile vse kulturne vezi (književna podjetja, prosvetna združenja itd.), ki so dosedaj spajale Slovenijo z Ljubljano, a vrhu tega se bodo ustvarile še nove vezi z Beogradom in z drugimi sosednimi kulturnimi središči v naši državi ter se bomo tako najlaže približali našemu skupnemu smotru: — kulturnemu ujedinjenju Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Tajnik Spindler je prebral pozdravno brzojavko, katero se je poslalo zbrarujočemu jugoslovanskemu učiteljstvu na Bled in prebral naslednjo enoglasno sprejeto resolucijo:

»Kakor smo se z vso vnemo zavzemali za ustanovitev mariborske oblasti, ker smo prepričani, da bo konstituiranje mariborske oblasti najboljše iamstvo za gospodarski razvoj naše severne pokrajine, tako hočemo posvetiti tudi vse svoje sile, da bo redno funkcijoniranje oblastnih organov zasigurano in da bodo teh organov najuspešnejše.

Radi tega smo odobrjujoč poročilo našega poslanca dr. Kukovca pripravljeni, v interesu konsolidacije gospodarskih in socijalnih razmer v mariborski oblasti sodelovati v bodoči oblastni skupščini za omenjeni gospodarski in finančni program oblasti z vsako delavljino politično skupino.

Določa se, da strokovniaki — referenti izdelajo stvarni gospodarski program, s katerim bodo strankini referenti nastopali na ljudskih shodih v vseh okrajih mariborske oblasti.

K besedi se je ponovno oglasil Rebek, ki je izvajal, da je financi v mariborski oblasti glavni temelj industrijskih obrotov, ker naša pokrajina ni agrarna. Nemčija je imela visoko razvito kmetijstvo, a zdrževala jo je industrija. Nato je oddal predsedstvo dr. Lipoldu, ki

je povdorjal, naj bode mariborska oblast živo dete, ne politikum. Naša severna pokrajina se mora razviti in vsak, ki ima resno voljo do dela, je dobrodošel. V resolucijah sino pokazali, kakšno hočemo imeti našo oblast.

Tajnik Spindler je govoril o volitvah in omenil kako je poslanec dr. Kukovec pričel že spomladi s koncentracijo naprednih sil. Vsi napredni elementi bi nastopili kot enotna firma pri volitvah. Dr. Reisman je omenil, da dr. Kukovec pride vedno z novimi mislimi, ki dajo stranki agilnost. Notar Koder iz Murske Sobote je popisal razmere in mišljenje prekmurskega prebivalstva ter povedaril, da Prekmurci odklanjajo Ljubljano. Prekmurci so dobili vse potom demokratskih poslancev ali direktno iz Beograda. Kejzar je govoril o zastalem prometu na železnicah, poštah in o slabem delovanju carinaren. Zbor izreče enoglasno zaupnico demokratskim poslancem. Ravnateli Lešničar je spomnil še na dostenjeni bratski sprejem srbskih kmetov, ki pridejo prihodnjo nedeljo v Celje. Prekorček predlaga, nai se izreče še posebna zahvala poslancu dr Kukovcu, da je izposloval v Beogradu, da je sedež upravnega sodišča v Celju. Zborovalci se temu pridružijo enoglasno. Žimič je govoril o ublaženju draginje in zboljšanju naše valute. Ker je bila snov izčrpana in se ni nikdo več oglašil k besedi, je dr. Lipold zaključil to lepo uspešno zborovanje ob pol 1. Zborovalci so se razšli ter nesli s seboj zavest, da stranka, ki tako stvarno razmotriva aktualna vprašanja ne umira, ampak da je čila in zdrava in zmožna izvesti tudi vse, kar se sklene.

Oblasti in jugoslovenska prosveta

Cital sem nedavno v »Učiteljskem Tovarišu« razpravo o vprašanju, ali naj bosta obe slovenski oblasti ena šolsko-prosvetna enota ali ne. Med razlogi, ki so se navajali proti delitvi prosvetnega dela v dve skupini, absolutno nisem razumel enega, namreč tega, da bi se razdelitev sedanje ene kulturne skupine (Ljubljana) bila na škodo kulturnemu napredku že organiziranih kulturnih celot in »na škodo zbljižanja in kulturnega ujednjenja teh celot v močno edinstveno jugoslovensko kulturo«. Češ, čim več prosvetnih oblasti, tem več različnosti in tem manj enotnosti.

Gospoda, ki so to pisala, imajo pač dobre jugoslovenske namere, ali varajo se v potih, ki vedejo do onih zaželenih jugoslovenskih ciljev, in v sredstvih, ki naj se pri tem rabijo. Kar želijo, da se nekoč združi v enoto jugoslovensko kulturo, to je dosedanje Slovenstvo, Hrvatstvo in Srbstvo, trije faktorjev, ki so sedaj nekoliko različni, zato, ker so bili dōslej — vsak zase. A gospodje hočejo, da bi se nekoč (Bog ve kdaj?) združili baš s tem, da jih ohranimo tudi nadalje — vsakega zase, t. i. isto, kar nas je dosedaj ločilo. To naj nas odsej druži. Tako se pa delajo samo — čudeži.

Družili se bomo v jugoslovensko enoto, če dosedanje enote razbijamo. Stare zvezze se morajo razbiti v dele.

Dr. FERDO KORUN:

Feodor Mihajlovič Dostojevski. (Dalje.)

Leta 1840. se je začelo na Ruskem socijalno gibanje, ki je imelo svoj početek na Francoskem. Mladina se je zdrala v skrivenih društvih in se navduševala za nove ideale, koristiti svojemu bližnjemu ter izboljšati neznošne vladajoče meščanske razmere. In ni čuda, da je tudi Dostojevski prišel v to družbo; in prav rad je šel med mlade idealiste, saj je bil vedno na strani zatiranih, saj je vedno branil le one, ki so trpeli krivico. Ta družba si ni želela revolucije ali upora proti tedanjemu carju Nikolaju, temveč njen namen je bil čist, pomagati kmetu iz njegove zaslužnenosti. Seveda se marsikdo ni nujal s tem programom; drugi so zoper strogo obsojali postopanje visokih ljestvjanstvenikov in napovedovali vsem vladarem vojsko, toda Dostojevski je bil odločno proti temu...

Tajno so se zbirali mladi častniki in časnikarji, največ pa je bilo dijakov med njimi. Dolgo ni policija nicesar izvedela o teh sestankih. Našel se je pa izdajalec in nekoga večera v aprili leta

elemente, da morejo iz njih nastajati nove tvorbe. To je razvoj prirode. Prav potrebno je za to, da nastane več priljčno samostalnih elementov, oblasti; seveda ne smejo te mnoge oblasti ostati vsaka sama zase, marveč se morajo vezati med seboj na vse strani (n. pr. Maribor ne samo z Ljubljano, ampak tudi z Zagrebom, Osek ne samo z Zagrebom, ampak tudi z Beogradom in Suboticom), a vse vključno dovajati življenje proti središču Beogradu in dobiti življenje od središča Beograda. V tem smislu bo res: **Čim več prosvetnih oblasti, tem več (jugoslovenske) enotnosti**, torej bo res baš nasprotje temu, kar se navaja kot razlog proti delitvi dosedanjih plemenskih kulturnih enot.

Pri tem pa seveda ni treba naenkrat razdreti prav vsega, kar je doslej nastalo kot enota, n. pr. književna društva itd. Toda glavni princip pravega Jugoslovenstva mora biti: dosedanje zvezne rahljati zato, da se manjšim edinicam da prilika (ko so se rešile konzervativnih tradicij), stopati v nove zvezze v pravem jugoslovenskem.

Dr. Fr. I.

Politične vesti.

Kralj Aleksander je posetil predsednika Masaryka v predsedniškem gradu v Lani. Predsednik dr. Masaryk je spoznal kralja Aleksandra že o priliku sestanka leta 1916 v Londonu, ko je takratni regent razpravljal z angleško vladom glede brezobzirnega nadaljevanja vojne proti Avstriji. Predsednik Masaryk je priedelil na čast visokemu zavesniku zajuterk, ki so se ga udeležili tudi minister Jankovič, adjutant kapetan Pogačnik, ministrski predsednik dr. Beneš, kancelar dr. Šamal, leg. svetnik Jan Masaryk in polkovnik Hope.

Imenovanje upravnih sodnikov. Minister pravde je razpisal konkurs za člane upravnih sodnih v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Skoplju, Dubrovniku in Celju. Sodnija začne poslovati tekom enega meseca.

Carinska zaščita konzumentov. Državni podstatnik za finance dr. Svetislav Popovič je izjavil v razgovoru z urednikom »Jutra«, da je carinska politika vlade definitivno krenila v smer, ki bi se smela imenovati socialno-politična, njen namen je ščititi konzumenta pred pretiranim izrabljanjem, zlasti ker so se preveč krite potrebe inozemstva. Carina vsled svoje višine onemogočuje izvoz, tudi za izdelke mestnate robe se bodo specificirale izvozne carine.

Italijani in srednjeevropska unija. Bivši italijanski ministrski predsednik Nitti je izjavil, da bi predlagal, ako bi imel on odločilno besedo v vladi, da bi se vse nasledstvene države bivše avstro-ogrške monarhije t. j. Italija, Madžarska, Avstrija, Čehoslovaška, Poljska in Jugoslavija združile v enoto carinsko oznenitev. Ta načrt bi šel predvsem za tem, da se vendar enkrat dokonča ogromno mirovno delo in reši usoda Trsta in Reke.

Italija in Avstrija. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da se je carinska unija med Italijo in Avstrijo izjavovala.

1848. je bilo 33 članov arefiranih; vtaknili so jih v ječe. Med njimi sta bila tudi brata Mihajlo in Feodor. Mihaila so kmalu izpustili, Feodor pa se je moral še dalje pokoravati v ječi, ker je rekel, da se more ruski kmet samo z vstajo osvoboditi in otresti težkega jarma suženjstva. Izdajstva mu niso mogli dokazati, obsodba pa se je glasila, da se je udeleževal revolucionarnega gibanja in da piše članke, ki hujskajo proti carju in dvoru.

Mlade nesrečne ljudi so zaprli v temne ječe petropavlovske trdnjave. Dostojevski je užival to ugodnost, da se je smel po dnevi sprehajati po vrtu; v ječi pa je imel svečo in se bavil po noči z literaturo. Tu je zasnoval 3 povesti in 2 romana. Izmed teh 33 jetnikov je bilo 11 oproščenih, ostale pa so obsođili na smrt, med njimi tudi Dostojevskega. Dogodki in doživljaji, ki so nato sledili, so skoro popolnoma uničili njegovo dušo. V najhujšem mrazu je stal s svojimi nesrečnimi tovariši 22. prosinca 1849. na glavnem trgu in poslušal z grozo svojo smrtno obsodbo. Vse jetnike so oblekli v bele mrtvaške sraje in na oder je stopil pop s križem v rokah. Puške so bile že nabite, prvo po-

Ker je Italija interesirana na tem, da se prepreči razpad Avstrije, je italijanska vlada sklenila, da dovoli novi avstrijski emisijski banki takoj 20 milijonov lir in potem v mesečnih obrokih še petkrat po 10 milijonov lir.

Bajno fantazijo ima holandski list »Holand New-Bureau«, ki prima senzacionalno vest o vojnem načrtu glede koridora med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Vrhovna komanda bi bila v rokah Češkoslovaške, jugoslovenske čete bi prodirale preko Sombotefja, a češkoslovaške iz Bratislave. Bratski armadi bi se sesli v Gjörnu. List poroča, da so jugoslovensko-češkoslovaški strokovnjaki izdelali popolnoma natancen načrt.

Celjske novice.

Slavnostna štev. »Nove Dobe« Prihodnja štev. »Nove Dobe« izide kot velika slavnostna številka ob priliki »15-letnice Kluba napred. slov. akademikov v Celju«. Ker bo vsebina aktualna in zelo zanimiva, opozarjam ceni občinstvo na to posebno številko.

Velika ljudska slavnost v Nar. domu. Strokovnjaki se zelo pojavljajo izražajo o aranžirani velike prireditve »Kluba napred. slov. akademikov«. Cenj. občinstvu že danes izdamo par vresenečenj: planinska koča, bar s posebno godbo, bajno razsvetljen in s krasno stiliziranimi ložami, mala dvorana s posebno lučjo. Pripravlja se med drugim tudi posebne vrste piča itd., itd. Podrobnosti o slavnosti priobčimo v naši prihodnji, veliki slavnostni številki. Toliko v vedenosti cenj. občinstvu, ki že nestrpočača dneva prireditve.

Iz seje mestnega šolskega sveta celjskega dne 30. avg. tl. Po odobritvi zapisnika zadaje seje in prečitanju razniličnih dopisov se sestavijo tropredlogi za kahtetsko in po eno mesto iz posameznih skupin na dekliški meščanski šoli, Poročilo g. Finka, nadzornika za meščanske šole, o učnih uspehih in o stanju celjskih meščanskih šol se vzame z zadovoljstvom naznanje. Pri slučainostih se sprejme predlog na V. š. sv. za sistematiziranje po enega mesta za telovadbo na obeh osnovnih šolah. Telovadnemu društvu »Svobodi« se prepriča še nadalje telovadnica mešč. šole v uporabo. Na podlagi referatov obeh ravnateljev mešč. šol se uredi službeno razmerje državnega in mestnega šolskega službe na imenovanih šolah ter se tozadenvi predlog predloži tudi V. š. sv. v odobritev.

Na državni realni gimnaziji v Celju se prične šol. leto 1922/23 dne 14. septembra s skupno službo božjo, ki se vrši istega dne ob 8. uri dopoldne v Marijino cerkev. Sprejemni izpiti za I. razred so v sredo 13. septembra ob 8. uri dopoldne; vpisovanje v II. — VIII. razred in repetentov I. razreda istega dne to je 13. septembra od 9. do 12. ure. Ponavljali in dodatni izpiti v tork 12. septembra. Ravnateljstvo.

Glasbena matica v Celju. šolsko leto 1922/23. Vpisovanje, četrtek 14. sept. med 10. — 12. uro dopoldne in 16. — 18. uro popoldne v ravnateljstvu. Začetek pouka 18. septembra.

velje se je že čulo; kar se pojavi carjev sel z belo zastavico v znamenje, da je car spremienil smrtuo obsodbo v proganjanstvo v Sibirijo. Jetnike so naložili na vozove in v hudem mrazu je začela dolga pot v Sibirijo z vojaškim spremstvom.

Eden Feodorovih tovarišev je med vojno znored vsled groznih muk, gladu in hudega mraza; tudi Dostojevskemu se je cel mračiti um in njegova melanolitična narava je vse življenje čutila posledice prestalih naporov. Štiri leta bo treba ostati v Sibiriji in potem še štiri leta služiti kot prostak! Ni čuda, da je bil Feodor potrt in obutan in veselega ni hujše več videl. Ta obutan in potrto srce se kaže v vseh njegovih spisih, posebno v »Malem junaku«, katerega je spisal že vjetništvu, izšel pa je še le leta 1857., ko se je Dostojevski vrnil iz programstva.

Da je bilo življenje v ledeni Sibiriji grozno in pusto, si pač lahko vsakdo misli. Biti prognan v Sibirijo, je pomenujalo takrat in deloma še danes pomeni toliko kakor iti v smrt, v gotovo smrt: prognanstvo te muči in ubija, da hiraš, dokler te z zadnjim hudem udarcem ne

Na deški okoliški šoli v Celju se očrni novo šolsko leto dne 14. sept. s službo božjo ob 8. uri. Dne 15. sept. se prične redni pouk. Vpisovanje novo vstopivih učencev se vrši dne 11., 12. in 13. septembra v šolski pisarni v Razlagovi ulici.

Mestna osnovna šola. deška kakor tudi dekliška imata vpisovanje novovstopivih učencev in učenek dne 13. septembra tl. in sicer od 8.—10. ter od 14. do 16. ure. Otrok, ki so že lani obiskovali ti dve šoli, ni potreben prijaviti, ker so itak že vpisani. Naslednjega dne 14. septembra naj se zbere mladina obeh šol v razredih ob 1/2. ure, ker se bo šlo 1/2 ure pozneje k šolski maši v Marijino cerkev, po službi božji pa zoret naravnost domov. Učenci in učenke, ki pojedu na koru, pa naj pridejo tega dne že ob pol 8. uri s pesmaricami v šolo, da se ponovijo dotične cerkvene pesmi. Dne 15. septembra pa se začne redni šolski pouk — kakor navadno — točno ob 8. ure pozneje.

Na dekliški meščanski šoli v Celju se prične šolsko leto dne 14. septembra tl. Vpisovanje učenek bo 12. in 13. septembra ob 8.—11. ure. Pogoji za sprejem v I. razred: 11 let starosti in z najmanj dobrim uspehom dovršeno 5. šolsko leto na osnovni šoli.

Na gospodinjski šoli v Celju (tečaj za šivanje perila in krojenje oblek) bo vpisovanje dne 13. septembra od 11. do 12. ure v pisarni ravnateljstva dekliške meščanske šole.

Celjsko godbeno društvo otvori s 15. septembrom tl. lastno godbeno šolo za klarinet, vsa pihala, (rog, trobento, pozavno itd.) kakor tudi za udarala. Natancenje informacije daje kapelnik g. A. Hub na stanovanjskem uradu celjskega magistrata dnevno od 8 — 12. in 14. — 17. ure.

Iz naših ulic. Kolesarji se vozijo nemoteno po trotoarjih in peščodnikin, da niso nikjer varen pred njimi. Ako se ga drzneš opozoriti, te še surovo nahruli. Trava in zelišča okrog hotela »Union« so dorasla, zato se naj odstranijo. Udomačilo se je ponočno razgrajanje pioncev in vriskanje — kakor na vasi.

Legitimacije za Ljubljanski velesejem se dobijo v tajništvu obč. slov. obč. društva. Cene legitimacij, ki upravičujejo k polov. vožnji in poliubitnu številu obiska velesejma in k obisku listorične razstave slovenskih slik je 40 Din. Istotam se dobijo legitimacie za Praški vzorčni veletrg, cena 25 Din.

Akademiki in abiturienti. ki žele pisimo informacij o študiju na univerzi v Ljubljani, o podporah za bodoče šolsko leto, o akad. kolegiju in o vpisovanju na univerzi, naj se tozadenvi obrnejo na Jug. akad. društvo »Triglav«, podružnica v Ljubljani, univerza. Za odgovor je priložiti znamko. Kdo pa se želi osebno informirati, se naj oglasi pri predsedniku J. A. D. »Triglav« tov. Mejaku oz. podpredsedniku tov. Hočevarju, v Akad. kolegiju, Kolodvorska ulica 22. — Odbor J. A. D. »Triglav«, Ljubljana, univerza.

Odbor J. A. D. »Triglav«, podružnica Ljubljana poziva vse člane, da se

reši vseh duševnih in telesnih muk in trpljenja. Dostojevski je sicer apal, da se vsaj nekaj potolaže in umiri, ker je našel v Tobolsku Puškinu, izgnanca sotrpina. Toda Feodora so kmalu prestavili v Omsk med najhujše zločince. Njegovi tovariši so bili anarhisti in nihilisti, ponarejevalci denaria, razni mordileci; eden je imel kar osem umorov na svoji kosmati vesti. Ti ljudje so govorili najrazličnejše jezik, imeli so vsakovrstne šege in navade; vse pa je družila pregreha. Umevno je, da se Dostojevski ni mogel privaditi te izbrane družbe, ločil ga je od nje velikanski prepad, poštenje in inteligence. Hodil je sicer z njimi na delo, drugača pa se ni dosti brigal za nje. Delal je rad, hotel si je z delom utrditi slabotno telo, ker je bil zelo bolan.

udeležje slavnosti dne 7. tm. v Celju, katero priredi bratski »Klub napr. slov. akademikov v Celju« ob priliki 15-letnice obstoja.

Društvo »Verband der deutschen Hochschüler in Maribor« je čisti dobitek dne 19. III. tl. prirejene dniaške igre »Alt Heidelberg« v znesku K 2000.— in celiško moško pevsko društvo od prireditve dne 8. 7. K 200,— podelilo mestnemu učbožnemu skladu.

Kino Gaberje. Danes v pondeljek 4. sept. veliki ekskluzivni pustolovski film v 5 dejanjih »Napisani zakon«. V glavnih logih Karl Auen. Jutri v torek zaprt.

Obrtni vestnik.

IVAN BIZJAK:

OBLAČILNA STROKA NA CELJSKI OBRTNI RAZSTAVI.

Castno ševelo celjskih krojačev se je vdeležilo razstave. Okusno okinčani prostori, v kajih so se nahajali izdelki, so že na prvi pogled bili dokaz, da je oblačilna stroka v Celju na višku razvoja. Bile so zastopane sledeče tvrdke: Mastnak Ivan, Maks Zabukovšek, Jakob Kovač in Meško Franc z moško garderobo. Tomažič Josip in Matija Stipčič z uniformami, Ivan Bizjak z damske in moško garderobo, gospa Verbošek in gospodična Dergas ste razstavili perilo.

Izdelki so okusno izvršeni in so lahko omenjene tvrdke ponosne na svojo zmožnost. Povdari moramo, da ne bi nobena tvrdka v tej stroki razstavila, če bi se ne utiha dovoli zmožne v tekmi. Občudovanja vredna je izdelava nčenca Antona Dolar pri tvrdki Ivan Bizjak, ki je v dobi 67 dni po 8 ur ali v 436 urah učne dobe tako napredoval, da je predložil telovnik, katerega noben starejši delavec ne more boljše izdelati.

Želeti bi bilo, da bi se pri bodočih razstavah bolj upoštevalo vajenška dela in bi tako nastala tekma med vajenci in vajenkami, ki bi bila za obrt v splošno korist. Navedenim tvrdkam bi bilo željeti, da se združijo v veliko skupno delavnico, kjer bi lahko takoj napredovali in omogočile veleobrat, da bi jim ne mogel nične konkuričati. Treba bi bilo le slege, zmožnost je tu. Pri tej priložnosti ni brez pomena, omeniti razvoj krojaške obrti. Še pred kakim 40 leti je bila krojaška obrt, kar se tiče krojev, še popolnoma brez pomena, živijo še prikrojevalci, ki so svojo umetnost izumili. Bili so nesrečni in so dali svojim tovarišem svoje znanje na razpolago. Omeniti je tu lansko leto umrli Matija Kunec v Ljubljani, edini Slovenec v naši obrti, ki je založil mnogo poučnih knjig in ki je slovel s svojimi iznaidbami v inozemstvu bolj ko v ožji domovini. Obstaja mnogo krojaških podjetij v Gradcu, na Dunaju, v Inomostu, da celo v Nemčiji, ki njegov prikrojevalni izum vporablja ter ga visoko cenijo. Obrtne šole v naši domovini so podučevalne na podlagi njegovih iznajdenih krovjev in samoučnih knjig, ki so praktično sestavljene, da se jih lahko praktičen samoučnik posluži ter na podlagi istih postane praktičen strokovnjak v krojaški obrti. Bilo bi pod čast ako se ne bi pri tej prilož-

nosti spomnili na tega velikega in prvega slovenskega znanstvenika, ki je dobil mnogo priznani in odlikovanj. Naša domača krojaška obrt mora biti naranost ponosna na tega velikega moža, ki je bil ob enem zaveden Slovenec, kar je tudi pri vsaki priložnosti povdarijal. Bil je pod bišč Avstrijo potovalni učitelj. Sme se trditi, da se je v krojaški stroki posebno v prikrojevanju v zadnjih dvajsetih letih toliko napredovalo in izumilo, da marsikateri znanstvenik ne verjam, koliko se mora truditi krojač, ako hoče doseči višek umetnosti, katero zahteva krojaška obrt, to je ako hoče biti v pravem pomenu umetni krojač, posebno še v vseh moških, damskeh kakor tudi garderobah za uniforme. Tu je treba intenzivnega dela dvajsetletja. Radi tega je razumljivo da je ta obrt v splošnem preslabo plačana, in to radi tega, ker ravno ta obrt je izpostavljen najhujšemu šušmarstvu. Vzrok temu je, ker je le mali odstotek naročnikov, ki razumejo umetnost te obrti in se poslužujejo res strokovniakov. Večina pa gleda samo na ceno in se zadovolji z obliko, ki ne odgovarja današnjemu času. Drugi se pa zoper vsled težke denarne krize, v kateri stoe, poslužujejo šušmarjev, samo da so običeni, ne ozirajo se kako. Sedanja huda draginja surovin ovira nabavo vseh potrebščin za okusno toaleto ali obliko in tako pride dostikrat naiboljši strokovniak v spor z naročnikom, ki si domšča, da se more doseči iz nič kai izvadnega. Vsekakor pa ima ta obrt pričakovati še lepo bodočnost.

Turistika in šport.

Atletisksportklub Celle — SK Primorje (Ljubljana) 2:1 (2:0). Kot 2:4. Nedeljska nogometna tekma, ki se je igrala v Celju, je bila še dosti lepa in zanimiva. Igra vsled mokrega terena ni bila ravno preživljena, toda kar nam je posebno ugajalo, igralo se je vseskozi fair. V prvi polovici tekme sta bili moški enako močni, v drugi polovici se je videla lahka premoč gostov, ki je pa niso znali izrabiti. O Primoriu, ki je spomladi podleglo Atletiku z 0:5, moramo reči, da je vidno napredovalo. Simpatično moštvo, ki goji še dosti lepo kombinacijo in ki je s svojo igro zaslužilo boljši rezultat. Njegova najslabša stran je pač neodločnost napadnalne vrste, v kateri sta ugajali le krili. Atletiki so nastopili v nekoliko izpremenjeni in pomljeni postavi, ki se bo močče obnesla, če bo moštvo potom vztrajnega treninga prineslo malo več sistema v igro. Kar smo rekli o Primoriu glede napadnalne vrste, isto smemo trditi tudi o forwardu Atletiku, kjer se je odlikoval le Dürschmid. Nikakor pa ne snada Janežič na levo krilo. Zelo dober je bil vratar Nemes, ki je pač odločil tekmo. Sodil je g. Ochs objektivno in strogo nepričakovan.

KUPUJTE »PROSVETNO KNJIŽICO« KLUBA NAPR. SLOV. AKADEMIKOV V CELJU!

Književnosti se je odtujil skoro popolnoma, ker ni dobil ves čas nobene knjige v roke razven Evangelija, katerega je čital tri leta; tako je mogel globlje in jasneje proučiti smisel krščanstva.

Zadnje leto se je njegov položaj vsaj nekoliko izboljšal. Prišel je novi »plac-major«, ki je bil njegov znanec; ta mu je dajal več denaria in mu tudi dovolil, da je smel pisati v domovino in dobivati knjig in časopisov. V Sibiriji se je Feodorova bolezen tako razvila, da je nevarno obolel. (Dalje prih.)

Catulle Mendès:

Resnicoljubni Peter.

(Iz francoščine)

(Dalje.)

9. poglavje.

Frankolin ni bil pravi medved, ampak hudič.

Gospodična Hugeta je bila zelo nemirna, kajti mislila si je, da je Peter bolj bolan, kakor se dozdeva. Zgubljenega je našla po srečnem naključju. Pogledala je sebe v deški oblike. Čuvala bi Petra, kadar bi spal, opirala bi ga, ko

Dnevna kronika.

Meščanska šola v Šoštanju. Vpisovanje dečkov in deklic v prvi, drugi in tretji razred bo dne 12. sept. od 8. do 12. ure v poslopju bivše nemške šole. K vpisovanju je pristnosti: zadnje izpričevalo, krstni list ali izpisek, domovnico in izpričevalo o cepljenih kozah. Radi drugih podatkov spremstvo staršev potreben. — Ravnateljstvo.

Pričetek šol. leta 1922/23 na državnem moškem učiteljsku v Mariboru. Na tem zavodu se vrši vpisovanje v vadnico in v I. letnik v pondeljek, dne 11. sept. Novi gojeni v višje letnike se sprejemajo, v kolikor to dopuščajo prostori, v torek, dne 12. sept. popoldne. Bivši gojeni in gojenke zavoda se vpisujejo v sredo, dne 13. sept. od 10.—11. ure. Ravnateljstvo.

Konservatori Glasbene Matice v Ljubljani. Šolsko leto 1922/23 začenja se na konservatoriju Glasbene Matice dne 13. septembra tl. Vpisovanje se vrši od srede 6. sept. dalje vsak dan, izvzemši nedelj in praznikov od 9. do 12. ure dop. in od 3. do 5. ure pop. v pisarni Glasbene Matice. Gospodska ulica št. 8. Ravnateljstvo prosi, da pridejo gojeni v družbi staršev k vpisovanju. Pri vpisovanju je plačati 40 K vpisnine in šolnine, 40 K članarine in pa polovico ukovine za mesec september. Ukovina znaša v pripravljalnih razredih za instrumentalni pouk mesečno 200 K, v nižji in višji konservatorijski stopnji pa 240 K. Ukovina za solopetje znaša 280 K mesečno. Poleg tega morajo konzervatoristi plačati za vsak stranski predmet, ki ga obiskujejo. 40 K mesečno. Vpisovanje se vrši do vstetege 12. septembra. V dneh 13. in 14. sept. se vrši razdelitev gojencev po predmetih, razredih in učiteljih ter se določi sporazumno urnik. Redni pouk v vseh predmetih konservatorija pa se prične v petek, dne 15. septembra 1922. Ravnateljstvo konservatorija prosi, da se gojeni vpišejo vsaj do 12. sept., po tem terminu se bodo sprejemali gojeni le v tem slučaju, ako bo kaj prostora na razpolago.

Otvoritev II. ljubljanskega veleselja se je izvršilo v soboto 2. tm. na slovenski način. Zastopniki državnih in civilnih uradov ne le iz Slovenije ampak iz vseh krajev so prišli na to prireditev. Predsednik velesejma Franc Bonač je pozdravil navzoče, pokrovitelji velesejma minister trgovine in industrije pa je otvoril velesejem z lepim nagovorom. Zastopniki drugih držav so častitali predsedstvu na lepo uspehem sejmu.

II. Ljubljanski veliki semenj od 2.—11. septembra 1922. Inspektorat državnih železnic v Ljubljani nas je ravnokar obvestil, da naj vsi tisti obiskovalci Ljubljanskega velesejma, kateri na svoji domači železniški postaji niso dobili na podlagi legitimacije polovične vožnje, ampak so morali kupiti cel vozni listek, ta listek obdrže ter ga torej ne oddajo pri dohodu v Ljubljano na kolodvor. Ta listek v zvezi s seimsko legitimacijo in znakom daje potem pravico na brezplačno povratno vožnjo.

Dodatno k poročilu o sestanku ar-

bi napravil prve korake in se sprehajata ž njim po divji dolini. Kdo ve, če bi se ne porodilo veliko prijateljstvo, za tako oboževanega in težko preskušanega tovariša? Resnicoljubni Peter bi jih vračal prijateljstvo. Pri takih mislih je postal Hugeti toplo pri srcu, pogledala ga je s svojimi lepimi očmi.

Peter ni spregovoril vsled slabosti nobene besede, zaprtih ust in oči je razmišljala. Slišal je dobro, da so ga nesli na kraj, kjer ga ne bodo dobili razčlenen, gospodje in surovi menihi. Čutil se je srečnega, da je bil rešen, čeprav je bila poškodovana njegova koža, za katero se je bal, kakor naravno vsak človek.

Sprevod je nadaljeval svojo pot do bližnjega prebežališča:

»Pri hudiču!« je zagodnjal Ogier-Pompej.

»Kaj je? Kaj? Kaj se je pripetilo?« so vsi vprek vpraševali.

Musehault je prenehal igrati na flauto.

»Meni se zdi, da ste vsi gluhi kakor bronasti lonci, če ne čujete korakov za temi drevesi.«

Komaj je nehal govoriti in že se je prikazala oborožena četa izmed drevja. Bili so streliči avignonskega sodnika, ki

heologov in zgodovinarjev v Dobrni dne 27. avgusta se nam poroča, da je zborovanje pozdravila v ruskom jeziku znamenita arheologinja grofica Moarof, sedaj honorarna profesorica arheologije na češki univerzi v Pragi. — Tudi nas veže čut hvaležnosti do uprave drž. zdravilišča v Dobrni, ki je zborovalce nadvse gostoljubno sprejela in jim nudi razne udobnosti, za kar gre gospodu upravitelju Jankoviču skrena zahvala in priznanje. A. J.

Tečaj za konzerviranje sadja in zelenjave se vrši dne 18., 19. in 20. sept. na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Ponuk je teoretičen in praktičen ter traja od 9. — 12. in od 14. — 17. ure dnevnno. Zanimalci in zanimalke naj prijavijo svojo udeležbo potom dopisnice najpozneje do 16. septembra ravnateljstvu zavoda.

Enodnevni tečaj za obiranje, spravljanje in shranjevanje sadja se vrši dne 14. sept. t. l. na drž. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Ponuk, ki je brezplačen, se vrši teoretično in praktično od 9. — 12. in od 14. — 17. ure. Vpričo letošnje ugodne sadne letine je največjega pomena, da se bogati sadni pridelek primereno spravi, shrani in vnovči. Na omenjenem tečaju se nudi vsakomur najlepša prilika, pridobiti si ono temeljno znanje, brez katerega je vsak uspeh v sadjarstvu izključen. Podala se bodo tudi važna navodila z ozirom na sadno prodrojado. Zanimalci obojega spola naj prijavijo svojo udeležbo z dopisnico najpozneje do 10. sept. ravnateljstvu vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Historična razstava slovenskega slikarstva se otvorila v nedeljo 3. sept. ob enajstih v srednji tehnični šoli (Obrtni šoli). Za obisk velja vsaka vstopnica II. ljubljanskega velesejma.

Poročil se je g. Salobir Jože žel. uradnik, z gdč. Marico Malek, posestnico v Sv. Lovrencu na Pohorju. Iskrene častitke!

Udeležnikom glavne skupščine »Družbe sv. Cirila in Metoda« sporočamo, da je juž. žel. dovolila polovično vožnjo v Ljubljano in nazaj za dne 9. in 10. sept. Podružnice naj določijo takoj prijavo na vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, koliko članov in delegatov se udeleži glavne skupščine, da se lahko vsaki podružnici pravočasno določi potrebno število izkaznic. Ravnotak je vložena prošnja na min. saobračaja glede popusta na progah drž. žel.

Poziv slovenskim učiteljem iz Primorske, ki služujejo izven pokrajine: Ker se odprije na Primorskem nekatere šole in ker vlada veliko pomanjkanje učiteljev na splošno, zlasti na radi tega, ker je vpoklicano k vojakom veliko število mladih slov. učiteljev, pozivljamo slovenke učitelje, ki služujejo izven pokrajine, da storijo potrebne predpisane korake za povratek in se obenem javijo podpisemu društvu! Politično društvo »Edinost« v Gorici.

Vojnik pri Celju. Na izrednem občinem zboru prostov. gasilnega društva v Vojniku so se izvolili načelnikom g. Peter Ribič, poveljnikom g. Kovačič Franc in njegovim namestnikom Kovačič Jozip. Občni zbor se je izvršil v lepem redu.

so stikali po potih v veliko nejevoljno malopridnežev in potepuhov. Roparji bi si bili pač premisli srečati se z njimi.

»Zgubljeni smo, bežimo, prepozno, podvzajmo se, dvajset jih je! Take in enake besede so prihajale iz ust prestrašenih. Gospodična Hugeta je klečala pri Petru, katerega so pustili na tlen, pretakala je vroče solze, od celega dogodka ni razumela črugega, kakor da bode kavalir v votlini na varnem.

Načelnik strelec se je približal:

»Aha, zdelo se mi je, da se ti ljudje bavijo z opravilom, ki ni pošteno. Dobro bi bilo, da bi jih peljali zvezane v bližnjo ječo.«

»Oj,« je zastokala Hugeta.

Toda Pompej in njegovi tovarisi niso bili od tistih, ki se daio kar tako prijeti, kjer niso mogli rabiti moči, so se zatekli k zvijači. Se predno so jih mogli streliči dobro videti, so zavezali svoje kute in pomaknili kapuce zloboko na obraz. Prvi je govoril Pompej:

»Sveti Gorgon nai vas blagoslov! in priporoči Bogu.« Govoril je tako mimo in tako pobožno, da bi človek misil, sam Benigen Spagnuolo blagoslavil.

»Res srečo smo imeli, da smo vas srečali, zelo smo se bali, da nas bode kdo

Izkaznice za avtomobile. Pokrajinska uprava za Slovenijo je dobila od policijskega ravnateljstva v Zagrebu obvestilo, da prihajajo v njegovo področje avtomobili z označbo SI, torej iz Slovenije in da se dogaja, da se lastniki, oziroma šoferji ne morejo izkazati s predpisanimi voznimi dovoljenji ali z izkaznicami za šoferje. Ker je policijsko ravnateljstvo v Zagrebu poostriло kontrolo nad avtomobili in motornimi kolesi, se lastniki takih vozil opozarjajo, naj imajo pri vožnjah v Zagreb vedno pri sebi predpisane izkaznice to je vozno dovoljenje ter izkaznico za šoferje, da se tam izognejo eventualnim neugodnostim.

Devize in valute. Po odloku generalnega inšpektorata ministrstva za finančne J. br. 4252 z dne 1. septembra 1922 bodo odbori za promet z devizami in valutami pri Narodni banki v Beogradu in njenih podružnicah ukinili od 3. sept. 1922 naprej za štirinajst dni t. i. do vstevši 16. septembra 1922 izdajanje odobrenj za nakup deviz za uvoz blaga iz inozemstva. V tem roku se morajo izrabiti vse odobrenja, ki do sedaj ne bi bila izrabljena, ker sicer po gori predpisane mu roku izgube veljavno. V roku 14 dni morajo stranke pri kompetentnih odborih prijaviti z dokazilnimi listinami vse devize, ki jih potrebujejo za plačilo starih inozemskih dolgov za že naročeno ali prejeto blago. Po pretekli označenega roka odbori ne bodo več sprejemali prijav. Stranke, ki izstavljene odborenja v predpisanim roku ne bi mogle več izkoristiti, morajo odobrenje vrniti kompetentnemu odboru in začoriti novo odobrenje. Te prijave se bodo smatrali kot ostale prijave uvečnica ter za plačilo starih dolgov oziroma kupnine za naročeno blago. Za te prijave se bodo izdajala odobrenja po novih predpisih. V roku od 3. do vstevši 16. septembra 1922 bodo odbori izjemoma izdajali odobrenja, če bo šlo za plačilo zapadlih menic, ali za došlo blago, ki je bilo pred 3. septembrom naročeno in se mora plačati. V tem primeru mora prosilec predložiti tovorne listine.

Bomba eksplodirala v vagonu. Na progi Novi - Adrapovci se je vozil v nekem vagonu vojak ki je imel s seboj bombu. Iz neznanih razlogov je bomba eksplodirala ter težko ranila 6 oseb, 13 je lahko ranjenih. Ranence so prepeljali v bolnično v Bos. Novi.

Dva italijanska aeroplana ponesrečila. Pred nekaj dnevi sta se dvignila dva aeroplana iz San Giusta pri Pizi. V vsakem aeroplantu sta bila dva častnika, ki sta se hotela vežbati za avijatično tekmo v Loretu. V višini tisoč metrov sta pa aeroplana trčila skupaj in padla na zemljo. Vsi štiri častniki so mrtvi.

Tiskarji v Avstriji stavkajo. V Avstriji je 1. septembra izbruhnila stavka v vseh tiskarnah, izvzemši v onih, kjer se tiskajo samo časopisi. V Gradcu ni

napadel.

Strelci so bili zelo presenečeni, ko so videli te poštene menihe, katere so imeli za nevarne roparje.

»Dobri menihi,« je rekel načelnik, »kam greste tako pozno ponoc?«

»H kapelici blažene Marcelane, katera stoji — kakor vsak ve — v alpinski dolini. Zadostuje samo, da se stopi vanjo in že je človek rešen nečistih duhov, ki mučijo ljudi.«

»Pri Kristusovem trpljenju, tako romanje v spremstvu medveda je pa vendar malo čudno. Oprostite, kdo pa je ta človek, ki leži na zemlji?«

»Dober kristjan, nad katerim čuva Bog. Kar se tiče medveda, gremo ravno radi njega k blaženi Marcelani.«

»Vi se norčujete?« je pripomnil strelec.

»Mi, n Bogi menihi, se pač ne bom upali norčevati iz poštenih vojakov, kakor ste vi. Razumite, da ta žival ni medved, kakor ste mislili na prvi pogled, ampak sami hudi.«

»Hudič! so zakričali strelec in se nekoliko oddaljili.

»Astarot ali Beljal, ne vedel bi vedeti, kateri je, eden od teh dveh je pa gotovo. Če me hočete poslušati, vam hočem popisati celi dogodek. Gospod, ki leži tukaj na tleh, stanuje ne daleč od Romanina v starem stolpu s svojim dvornim norcem, svojim pažem in služkinjo. Nima nobenega velikega bogastva, kajti vse je zgubil v križarski voi-

nobene tiskarne, kjer bi se tiskali samo časopisi, zato je tam stavka popolna in ne izide noben časopis.

Kaznovane zagrebške banke. Rad nedovoljene prodaje deviz in valut je podpisal finančni minister dr. Kumanudi ukaz, s katerim se kaznuje naslednje zagrebške banke: Diskontna banka na 300 tisoč, banka Glück na 300 tisoč, banka Sever na 300 tisoč, Union-banka na 200 tisoč in Merkur na 200 tisoč Din.

Discipliniranje prifca Giorgia. »Politika« poroča: Kraljev adjutant general Hadžič je sporočil načelniku min. pred. notranjemu ministru Timotijeviću, da je Nj. Vel. kralj Aleksander v smislu sklepov kronskega sveta v Ljubljani določil za kraljeviča Giorgia rad objavljenja njegovih pisem v listih sledoč kazen: 1. Kraljevič Giorgie se mora preseliti v Niš. 2. Izključi se za 20 mesecev od vseh častí, ki mu gredo kot članu kraljevega dvora.

Velik požar je izbruhnil v nedeljo ponoči v Šmiljeh pri Hrenovicah ter je popolnoma vpepel 13 hiš. Vsled poškodb vode so bila gasilna dela skoraj nemogoča. 49-letni Ivan Santel, ki je spal v seniku je zgorel in so našli samo njegovo ožganjo okostje. Škoda se ceni nad milijon lir.

V vodnjaku utonil. V vodnjak Janeza Lukmanja je padel Anton Pagne iz Krtine. Ko sta dva posestnika izylekla truplo iz vodnjaka, je držal ponesrečenec v levi roki škatljico vžigalic v desni pa dve vžigalici. Na glavi so opazili 10 cm dolgo rano. Ker je bila noč zelo temna, vodnjak pa ne pokrit, se je pripetila nesreča.

Na vsak način si je hotel končati življenje. Zadnjo nedeljo so našli v studenškem gozdu pri Mariboru obešenega 30-letnega trgovca pomočnika Viktorja Aufa. Ze preje se je skušal štirikrat umrtniti. Enkrat se je vrgel pod vlak, trikrat pa je skočil v vodo, a se mu je samomor vedno ponesrečil. Sedaj je našel smrt na drevesu.

Padanje nemške marke. Ko je zadeva nemška marka padati, je v Londonu nakupilo mnogo ljudi velike količine nemških mark v upanju, da se bodo marka zopet popravila. V Cytiju so trgovci prodajali dobre vrednosti papirje in kupovali marke. Ti so danes vse zgubili. V Fleetstreet se dobilo za par pensov celi kupi mark. Dobi se še ljudi, ki kupujejo marke v prepirčanju, da se bo tečaj marke dvignil. Amerikanski bankir Vanderlip je izjavil, da za Nemčijo ni drugega izhoda nego bankerot.

Aretirani francoski častniki v Nemški Sleziji. Poljske oblasti so arretirale komisijo francoskih častnikov, ki je imela nalogo, da prouči vojaški položaj ob poljsko-nemški meji.

Cudno gospodarstvo. »Frankfurter Zeitung« poroča, da je sedanji položaj karakteriziran z dejstvom, da je Nemčija prisiljena kupovati angleški prenog, da zadosti potrebam svoje indu-

ski. Včeraj zvečer se je čutil slabega, poklical je nas uboge menihe, da bi mu prisostvovali ob njegovi smrtni uri. Ko sem ga spovedal, se je soba napolnila z žveplenim dimom, iz katerega je stopil hudič in se spremenil v medveda.«

Strelci so se prekrižali.

»Hotel nam je vzeti dušo umiraločega, misilj je, da se ga bomo bali v tej grozni obliki. Ni znal, kaj premore krepost božjih služabnikov. Približali smo se mu in mu ukazali, naj se pobere v imenu Očeta in Sina in svetega Duha, med tem smo ga pa škropili z blagovljeno vodo. Upiral se je vsem našim naporom ter se ni premaknil z mesta. Stal je pri bolnikovi postelji, pravljil požreti dušo, kakor hitro se bo ločila. Bolnik, ki se je bal za svoje večno zveličanje, se je domislil, da bi bilo dobro, če bi se ga preneslo v kapelico blažene Marcelane, ki je prišla iz Palestine z Marto in Lazarjem. Hudič se gotovo ne bo upal stopiti na ta sveti kraj. Ugodili smo želji umiraločega in sedaj smo na potu tja. Medved nam je res sledil, ker se ne more ločiti od svojega plena, toda gotovo se bo vrnil nazaj v pekel, kakor hitro bo videl podobo svetnice, ki je na vratih kapelice in duša gospoda bo šla naravnost v nebesa.«

Če bi videli strelece, kako so bili ustrašeni. Tresli so se po vseh udih ter niso upali pogledati proti medvedu. (Dalje prihodnjic.)

strije, med tem ko Francija prodaja v Ameriko nemški prenog, ki ga dobiva na račun reparacij.

Grozna nesreča na morju. Čilenski parnik »Itaca« se je v bližini Santiaga ponesrečil in potopil z moštvom in blagom vred. Okoli 160 potnikov je zgubilo pri katastrofi življenje.

Ekspedicija Sven Hedina v Tibet. Kitajska vlada je obljubila Sven Hedino ekspediciji v Tibet svojo naklonjenost in pomoč. Del ekspedicije bo potonal po krajinah, ki so posebno bogati v botaničnem in zoološkem oziru, drugi del bo pa obhodil doline, ki so zanimive po svojih geoloških sestavah.

Zmagovita turška ofenziva. Polozaj za grško armado postaja vedno bolj kritičen. Turška ofenziva se nadaljuje na črti Biledik-Eski Šehir s popolnim uspehom. Mesto Eski Šehir je padlo vsled spremnega manevriranja turške konjenice. Grki so sicer napravili protiofenzivo, a so se morali umakniti. Izgubbe na obeh straneh so ogromne.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni. V Fali je pri železniškem predoru skočila v Dravo in utonila gdje. Elza Weltzebach uradnica mariborske podružnice Jadranse banke. Nesrečnico je pognala baje v smrt nesrečna ljubezen.

Neznanata utopljena. Pri Štepanji vasi so iz Gruberjevega kanala potegnili neznanato utopljeno, staro približno 60 let. Bila je črna oblečena: bluza iz težke črne svile, čevlji iz črnega suknja in črne nogavice. Monogram ima črko D. Na eventualna vprašanja odgovarja cerkvenik Potokar v Štepanji vasi pri Ljubljani.

Neprevidna kolesarica. V Trstu se je hotela izkazati 17-letna Marina Cesarelli, kako zna voziti na kolesu. Spustila je krimilo, položila roke križem in se smehljala. Nekaj časa je vozila na ta način, vožnja pa se je končala, ko je vozila s precejšnjo hitrostjo v zid in se težko poškodovala. Odpeljali so jo v mestno bolnišnico.

Lesene hišice na račun reparacij. Te dni pride iz Nemčije v Jugoslavijo 85 lesenihi hišic, ki jih je prejelo ministrstvo za soc. politiko na račun reparacij.

Železniška nesreča v Srbiji. Poroča se, da se je dogodila nesreča na železniški postaji Djurinci pri Ratu, kjer je stal osebni vlak. Mimo njega je deljal tovorni vlak, od katerega se je odpelo nekaj voz, zdrčalo nazaj po progi in trčilo z vso silo v osebni vlak. Štiri vozovi so razbiti, več potnikov osebnega vlaka je lahko ranjenih.

Statistika nezaposlenih na Angleškem. Po zadnji statistiki ministrstva za delo je znašalo število nezaposlenih delavcev dne 14. avgusta t. l. 1.232.100, okoli 3.554 več, nego minuli teden in 491 tisoč 533 manj, nego v začetku tekočega leta.

Voz zadel v tramvaj. Na Maksimirski cesti v Zagrebu sta trčila tramvaj in voz tvrdke Arko skupaj. Enega konja so moralni takoj ubiti, kočiaž in drugi konji sta ranjena. Voz pa je razbit. Tvrdka trpi 300.000 K škode.

Zapiranje inteligenčev v Rusiji. »Times« javlja, da so v Petrogradu in Moskvi zaprle sovjetske oblasti mnogo inteligenčev, med njimi Kizevettera, profesorja na univerzi v Moskvi, znanega filozofa Berdjajeva, pisatelja Mjakotina, Feldsteina in Trubacka. Iz Rige se tuči javlja, da so na skrivaj spustili socijalne revolucionarce, kateri so bili obsojeni na smrt od višjega moskovskega sodišča.

Italijanski prestolonaslednik v Amsterdamu. Mesto Amsterdam pričakuje 11. septembra prihod dveh italijanskih ladij, torpedovke »San Martino« in križarke »Fernuccia«, na katerih bude prispoljitali italijanski prestolonaslednik.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Fellerja prijetno dne 12. septembra »Elsafluida« pri hiši. Dobro služi za drgnjenje hrbtna, rok, nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta, kožo in glavo. Mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. 3 dvojnate steklenice ali 1 specijalna steklenica skupno z zavojem in poštnino za 72 K pošilja: Eugen V. Feller, Stubica donja Elsatrg 356, Hrvatsko.

Darila za zgradbo doma za slepe odrasle in slepe deco obojnega spola: Hranilno in posojilno društvo v Ptaju 100

dinarjev, Ljudska posojilnica v Celju 50, Posojilnica v Celju 250. Posojilnica v Ribnici 250, Slovenska posojilnica in posojilnica v Škofji Loki 100. Kreditni zavod za trgovino in industrijo. Ljubljana 250, Gospodinjska Lina Mikuš, učiteljica iz Zavrča je nabrala med šolsko mladino 80, Odvetnik dr. Josip Furlan in dr. Vlad. Kreč sta poslala iz neke poravnave v kazenski zadevi Z. c. R. 75, Industrijalna lesna družba »Sava« v Ljubljani je glasom sklepa občnega zbora naklonila lepo sveto v iznosu 6250, g. dr. Eržen, zabolzdravnik v Kranju 30. Člani cenilne komisije za dohodnino za mesto Ljubljana so odstopili tozadovne dnevnice 90, Jos. Simončič. Ljubljana 110. Čisti donos raznih produkcij gojencev zavoda za slepe v Kočeviu, katerega je upraviteljstvo prirejalo za zgradbo za novi zavod 2.116.35 dinarjev. Vsem darovalcem izrekamo tem potom našo najprisrješo zahvalo. Apel na vsa industrijska, dežurna, trgovska in obrtna podjetja, kakor tudi na vsakega posameznika! Zbirajte ob vsaki priliki za najbednejše med bednimi, da se zgradi novi dom za odrasle slepe in dečki v glavnem mestu Slovenije v Ljubljani. Nobene prilike, to je pri raznih gostijah, veselicah, prireditvah itd. ne zamudite za zbiranje! Podjetja naj se spomnijo ob zaključku svojih trgov, knjig, pri sestavi bilance, da odpišejo od čistega dobička tudi znesek v prid zgradbi zavoda za slepe. Imaite smisel in sreči tudi za slepe. Pokažite, da smo kulturni, da tudi mi znamo skrbeti za slepe, kakor druge sošedne države. Iz prijaznosti zbirajte prispevke radevolje uprave našega lista. Darila pa se lahko pošljijo direktno v zavod za slepe v Kočevju.

ZAHTEVATE V VSEH TRAFIKAH IN DRUGIH TRGOVINAH SAMO VŽIGALICE CMD! ZAVRAČAJTE VSE DRUGE IZDELKE!

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju. Odgovorni urednik: Lic. Edward Šimonec.

Lepa bela oblike

primerna za deklico birmanko od 8–10 let, se ceno proda. Poizve se pri upravi lista.

Prostovoljna dražba

pohištva, oblike, zimskih kožuhov in drugih potrebščin se vrši v sredo dne 6. t. ob 8 uri v Gospodsko ulici št. 20, Celje. 1

Dimnikarski pomočnik

isče službe pri dobrem dimnikarskem mojstru. Natančneje se izve pri g. Marija Vrečer, Kapucinska ulica št. 2, Celje. 1

Majer-majerica

koja razume dobro molsti ter skrbeti za redni razvoj živali, se takoj sprejme. Hlev je moderen, lahko delo. Samski ima prednost, oženjeni pa mora imeti svojo kuhinjo. Le dobra, resna in mirna moč naj se javi pisno na: Graščina Žovnek p. Braslovče. 3-1

Dobra gostilna na prodaj

v sredini mesta, 2 hiši, vrt za goste in zelenjavo, inventar in okoli 60

Kupimo vsakovrsten
rezan in tesan les ter ce-
pana bukova drva
pri takojšnjemu plačilu. Ponudbe z na-
večjo ceno franko vagon na BRATA BATIČ,
lesna trgovina Celje. 2-2

Sprejme se
izučena predajalka ali dobra
računarka za čevljarsko trgovino.
Prednost imajo izučene šivilje. 2-2
Konrad Gorenjak
CELJE, Gosposka ul. 28.

Več vajencev in vajenk
se sprejme pri tvrdki »ZLATARKA« v
Celju. 857-10

Kupujem
trd in mehek, rezan in tesan les.
Cenjene pismene ponuebe z navedbo di-
mencij, količine in cene franko oddajne po-
staje prosim poslati na firmo
Franc Vehovar, tovarna pohištva in lesna
trgovina v Celju. 10-5

„Balkan“
razstavni paviljon
kateri se je nahajal na zabavišču obrtnih
razstave v Celju, pripraven za eno družinsko
hišico, se po nizki ceni prodaja. Na-
tančnejša pojasnila v hotelu pri Belem volu.

Sprejme se gimnazijastka
ali učenka meščanske šole
iz boljše družine na stano-
vanje in hrano. — Kje, pri
upravi »Nove Dobe«.

Modele čevljev
v celih serijah iz lepenke, po mo-
dernih kopitnih oblikah ali ameri-
kanskih oblikah izrezane, do-
bavlja za tovarne obuvala in čev-
ljarske. Apartne, elegantne oblike.
Velikanska izbira novitet za vsa-
ko sezijo.

Zgornje dele
izdelujem iz od naročnika mi do-
poslanega materijala, prvočistno,
hitro in po ceni. Poštevna del-
zmožnost v montirjanju zgornjih
delov za

tovarne obuvala.
Nakup, reparatura in prodaja
čevljarskih strojev.

Zahtevajte prospete od Ralph
F. Richter, Subotica VI.

Poučevanje
v vseh strokah, moderne, meha-
nične izdelave obuvala. Zahtevajte
prospekt. 791 78-18

Trgovina pohištva

Marija Baumgartner
Celje, Gosposka ulica št. 25
Zaloga lesenega in tapetniškega
pohištva vseh slogov. 5

Pozor!

Zavarujte proti požaru poljske pridelke,

hmelj, gozdove, hiše in gosp. poslopja.
Zavaruje se lahko za par mesecev. —
Premije zelo nizke. — Pojasnila daje
ustmeno ali pisemo

Jadranska zavarovalna družba, Glavni
949 zastop v Celju, Lava 22 15-7

Češplje

sveže, kupi vsako množino

Robert Diehl,
parna veležganjarna Celje.

**Suhe gobе, lipotočno cvetje, bri-
njevo olje in poljske pridelke**

plača najbolje tvrdka 40-14

SIRC-RANT, KRANJ
telefon int. št. 9,

in nudi po najnižjih cenah na debelo
sladkor, riž, olje, kavo itd.
Prosim za povzrojene ponudbe gob.

Kupim po visoki ceni vsako
množino

jamskega lesa

plačljivo proti duplikatom. Prosim ob-
vezne ponudbe franko vagon vseh po-
staj na naslov Korošec Dragotin,
67-9 lesna trgovina, Braslovče. 834

Za društva! Vsakovrstne

Za občine!

častne diplome, spomenice

po vsaki želji in obliki

ročno delo v najlepših narodnih motivih

izvršuje

Zvezna tiskarna v Celju

Jadranska banka · Beograd

Delniška glavnica: Din 60,000,000.— Rezerva: Din 30,000,000.—

PODRUŽNICE:

Bled,
Cavtat,
Celje,
Dubrovnik,
Hercegnovi,
Jelsa,

Jesenice,
Korčula,
Kotor,
Kranj,
Ljubljana,
Maribor,
Metković,

Prevalje,
Sarajevo,
Split,
Šibenik,
Tržič,
Zagreb.

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: JADRANSKA.

Afiliirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.

FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New - York City.

DANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas,
Puerto Natalos, Porvenir.

Centrala: Razlagova ulica.

Lastni kamenolomi.

Ramnoseška industrijska družba v Celju

Izvršuje nagrobne spomenike, grob-
nice, oltarje, pohištvene plošče, zidne
obklade iz poherškega granita in vseh
vrst marmorja, dalje stopnice, pod-
stavke in vsa v to stroko spadajoča dela.

Poštni ček.
rač. 10.598**Podružnica
Ljubljanske kreditne banke v Celju**

Delniška glavnica 50,000.000 krov.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondi nad 50,000.000 krov.

Telefon
št. 75 in 76

v Brežicah, Gorici, Kranju, Mariboru, Ptaju, Sarajevu, Splitu in Trstu.

142 50-26

Sprejema vloge na knjižice in tekoči
računi proti ugodnemu obrestovanju.Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev,
valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Nova trgovina!**Obvestilo.****Nova trgovina!**

Cenjenemu občinstvu vlijedno naznanjava, da sva otvorila v Celju, Aleksandrova ulica št. 3 (prej Kolodvorska ulica), popolnoma na novo opremljeno manufakturino trgovino z najboljšim moškim in ženskim blagom. Cene solidne! Blago prvovalno! Postrežba točna! Tudi se bodo izdelovale oblike za gospode po konkurenč. cenah. Priporočava se za obilen obisk z odl. spošt.

Fr. in J. Meškotrgovina z manufakturnim blagom,
Aleksandrova ulica 3 (Celje (Kolodvorska ulica))

3-2

Priročen vozni red

veljaven od 1. junija 1922 ima v zalogi

ZVEZNA TISKARNA kakor tudi knigarna Goričar & Leskovšek v Celju.

Cena Din 6.—.

Najboljši uspehi imajo oglasi ,Nove Dobe'

*Velika zaloga
vsakovrstnih
kravat,
moških pasov
in svilnih
žepnih robcev.*

*Točna posrežba.
Export.*

Seno, slamo, drva, premog, žito, krompir, sadje
in druge deželne pridelke kupuje in prodaja

Oset Andrej, Maribor

Aleksandrova cesta 57

818 69-13

Telefon 88

Mihuela Nerad

bivšiga posestnika v Hermancih, Sv. Miklavžu pri Ormožu.

V 77 letu starosti je dne 4. sept. ob pol 5 uri zjutraj po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, zatisnil za vedno oči.

Pogreb nepozabnega rajnkega se vrši v torek, dne 5. sept. ob pol. 5 uri popoldne iz hiše žalosti Gaberje št. 55, na okoliško pokopališče.

CELJE, dne 4. septembra 1922.

Marko Nerad brat
Franc Nerad sin
Dorteja Nerad sinahaMarjca
Tončka } vnuki
Franjo**Kupujemo**lycopodij (omlišje),
kumno, janež, lipo-
vo cvetje po najviš-
jih cenah.**Drogerija „SANITAS“ Celje.**

Najfinejši medicinalni konjak
in vse vrste žganja iz sadja izdeluje

**PARNA VELEŽGANJARNA, ROBERT DIEHL
CELJE**
SLOVENIJA

Jermenarji, sedlarji, tapetniki, kolarji,
pletarji in torbarji, ne pozabite pogledati**II. ljubljanski velesemenj, paviljon, H' št. 324**

od tvrdke

995 5-6

„LORUM“, d.d.trgovina jermenarskih, sedlarskih, tapetniških, kolarskih, pletarskih
in torbarskih okov, potrebščin in orodja.

Duga ulica 12

ZAGREB

Telefon 14-96

60-11